ELS CAPARRONS D'AGRAMUNT
BREU HISTÒRIA

A la vila d'Agramunt hi ha unes figures en forma de cap que s'anomenen caparrons. Representen persones ja traspassades que varen ser molt populars al poble pel seu tarannà social, pel seu ofici o pel seu caràcter. La seva història va començar l'any 2014 degut a la restauració d'uns capgrossos malmesos.

L'Associació TradiSió i l'Ajuntament d'Agramunt van decidir que, com que calia una restauració, es reunirien per tal de tractar el tema i valorar què es podia fer. En aquella reunió es va pensar que si calia fer uns capgrossos nous, es podria fer representant persones de la vila. Com que la idea agradava, les dues parts van decidir tirar el projecte endavant, a banda de si es restauraven els capgrossos vells o no.

Per decidir quins personatges havien de formar aquest nou grup, es va decidir fer una votació popular i posar una urna als porxos de l'Ajuntament durant els dies de la festa major de l'any 2014. D'aquesta manera, la gent de la vila va poder votar i suggerir les persones que consideraven més adequades.

L'urna es va omplir amb 609 paperetes atorgant vots a 90 persones diferents i, a continuació, es va contactar amb les famílies de les quatre persones més votades. La idea inicial era elaborar vuit figures en un període de quatre anys. Així doncs, els familiars, l'Ajuntament i l'Associació TradiSió es van posar a treballar per assolir aquest projecte tan engrescador i emotiu.

A partir d'aquell moment es van començar a prendre les decisions més transcendentals com el nom i el constructor. A la geografia catalana rodolen moltes nomenclatures d'aquestes figures festives com caparrots, cabeçuts, caparruts, cabuts, cabets, nans, nanos, esparriots, capgrossos, lligamosques... El motiu d'escollir el nom de caparrons va ser extret d'un llibre sobre el temple de Santa Maria d'Agramunt on es diu; "l'artista esculpir valents caparrons". Paral·lelament, la construcció de les figures va ser adjudicada a l'artista de Bellpuig Carles Teixidó.

Així doncs, els caparrons són un homenatge a les persones que representen, però no només això, sinó que també ens fan recordar tot el que van deixar, i la seva petjada més forta són els seus descendents, els quals són fidels portadors de les figures.

LIVEWORKSHEETS

JAUME BRILS FAURIA
(1913 – 1984)

Lo Jaume va néixer a Agramunt el **22 de desembre de 1913**.
Fill d'Esteve Brils Bellmun i Concepció Fauria Solà. Era el més gran de dos germans (Jaume i Antònia).

Conegut popularment com a **Jaume Anyego**, per renom de família, fou un apassionat i gran impulsor del futbol agramuntí on hi posà tot el seu caràcter i il·lusió. Sabia transmetre tot l'estímul per iniciar als nanos en aquest esport.

El **8 de desembre de 1948** es va casar amb Isabel Miras Teruel (**1919 – 1955**) amb la qual va tenir la seva única filla: Remei Brils Miras (**19/12/1949**), establerta a Agramunt amb 5 fills (Santi, Isabel, Pilar, Jaume i Gemma). Després de quedar vidu va tenir unes segones núpcies l'any **1957** amb Dolors Altarriba Ghandi sense tenir-ne descendència, tot i compartir els seus 4 fills (Marcel·lí, Ortènsia, Lluïsa i Benet).

A finals dels **anys 40** va obrir la llibreria-papereria **La Cultural**, molt popular i autèntic centre de reunió especialment pels més futbolers, on s'hi anava a llegir i fer tertúlia. En aquella època era un establiment molt concorregut ja que a banda de llibres, revistes i diaris s'hi podia comprar altres coses com joguines, petards...

Una de les seves característiques més peculiars era la seva mangala, que duia per la seva condició d'invalidesa d'una de les cames, ja que duia una pròtesi de fusta conseqüència d'una ferida a la guerra civil. El final de la guerra el va dur a l'exili a França fins a mitjans dels anys **40**, però això no l'impedí dur una vida de gran activitat i d'estar sempre al peu del canó. Sempre gran col·laborador del futbol de casa nostra, també en feia cròniques a la revista local Sió i fou president de la Penya Barcelonista.

Persona molt sentimental i de principis ben arrelats.

LO JAUME ANYEGO.
Va morir l'11de setembre de 1984 a l'edat de 70 anys

ANGELINA SAN AGUSTIN BERNAUS
(1927 – 2012)

L'Angelina "comadrona", tal com li deien i la coneixien va néixer el **14 de setembre de 1927** a Agramunt, a **Cal Falsé** a la plaça del Mercadal. Filla de José i Montserrat, era la gran de dues germanes.

La feina de llevadora* la va viure molt intensament des de ben petita, ja que tant la seva mare com la seva àvia i també la seva tia ho eren. Probablement és per això que es va decidir per exercir aquest ofici, del qual en va realitzar els estudis a Barcelona juntament amb els d'ATS, tot i que va ser en la tasca de llevadora on s'hi va sentir més identificada.

Una vegada va acabar els estudis, l'any **1948**, va començar a treballar de llevadora rural, els dos primers anys al costat de la seva mare, però degut a la mort prematura d'aquesta, de seguida va haver de caminar sola.

Es va casar el **1955** amb **Josep Vicens Manau** de Mafet, company que sempre li va fer costat en la seva feina i ocupació. Van tenir dues filles: La Montserrat i la Carme.

Els valors d'honestedat, esforç, responsabilitat i amabilitat, i també el compromís amb la feina la van acompanyar durant tota la seva vida. De fet, la seva prioritat sempre va ser l'atenció als malalts, a les mares i les seves criatures. Aquest compliment del deure també el va transmetre i inculcar a les seves filles. Era una persona jovial, simpàtica, decidida, diligent i amiga dels seus amics.

Estimava molt el seu poble, Agramunt, i des de sempre fou una gran seguidora de la música i el teatre que es feia a la nostra vila.
Les característiques que defineixen la seva actitud davant la feina van ser la delicadesa i la preservació de la intimitat.

Va dur al món més de **2.000 criatures**, l'últim part que assistí tingué lloc a Puigverd d'Agramunt el febrer de **1994**.

(*) Aproximadament fins als anys 80 les criatures naixien a casa (a diferència del que passa ara en què la norma generalitzada és l'ingrés en un hospital). Això donava un valor molt elevat a la feina de la llevadora, que havia de treballar durant els 365 dies de l'any i en molts casos en hores intempestives, i no només assistint al part, sinó també en tota la gestació i en el període posterior al naixement.

L'ANGELINA COMADRONA
Va morir el 25 de gener de 2012 a l'edat de 84 anys

LIVEWORKSHEETS

VICTORINO PUEBLA GARCÍA
(1913 – 1998)

Lo Victorino va néixer a Fuente Andrino (Palència) el 18 de desembre d e **1913**.

Després de fer de soldat a l' Àfrica va entrar a la Guàrdia Civil.
Es va casar amb **Concepció Navàs Vilà** de Juncosa *(les Garrigues)* el 26 de setembre de **1943**.
El matrimoni va tenir 6 fills, tots nens, nascuts en diferents poblacions per motius de destinació.

L'any **1953** va ser destinat a **Agramunt** i la família va establir- se definitivament a la Vila.
Quan tenia 50 anys i després de jubilar-se com a guàrdia civil, essent alcalde d' Agramunt **Don Manuel Mazón**, va entrar a treballar a l'Ajuntament com a agutzil. Va estar en aquest càrrec més de quinze anys.

Per les feines que desenvolupava estava present en gran quantitat d'actes socials (inauguracions, processons, tuna, majorettes...) i altres com fent de guàrdia urbà, i sobretot de pregoner amb el característic corneti de les crides.

Aquestes peculiaritats derivades del seu ofici i el seu arrelament al poble, el van fer molt popular i entranyable.

Va quedar vidu al juliol de **1990** i a partir d'aquell moment va passar a col·laborar en les tasques de l'església.
Al llarg de la seva vida també va ser membre de la Creu Roja d' Agramunt col·laborant amb l'associació juntament amb la seva esposa.

LO VICTORINO.
Va morir el 22 d' octubre de 1998 a l'edat de 84 anys

BEPETA FIGUERA PLA
(1933 – 2013)

Popularment coneguda com la Bepeta de Cal Manetes, va néixer al la Plaça de l'Amball. Filla de **Dolors Pla i Tasies** i de **Jaume Figuera i Bonet (Lo Manetes)**, era la segona de quatres germans, l'**Annita**, el **Josep** i el **Jaume**.

Va començar a treballar de ben petita a casa i al negoci del seu pare (ramasador) i a la botiga de comestibles ajudant la seva germana **Annita**.

L'any **1959** es va casar amb **Miquel Figuera i Fontanet** nascut també a Agramunt. Tingué quatre fills, la **Josefina**, el **Jaume**, l'**Antonieta** i la **Marta**, tots ells afincats a la vila i, com ella, fortament arrelats a la seva activitat sociocultural.

L'any **1981** es feu càrrec del negoci familiar iniciat pels seus sogres, **Laureà Figuera i Alzina** i **Isabel Fontanet Miró**. Una botiga de "Betes i fils" situada al cor de la vila, just davant de l'Església de Santa Maria.

Persona molta activa, vinculada a diferents entitats i esdeveniments (Carnaval, Caramelles, trobades d'amics) on sempre aportava el seu toc de gràcia amb els llaços, còfies i pitets que ella mateixa preparava per a tothom.

La seva popularitat venia del seu caràcter obert i afable amb tothom. La família i el carrer van ser la seva escola. De petita ja es disfressava i jugava amb els veïns ,cosa que va continuar fent de gran disfressant-se de castanyera i per carnestoltes.

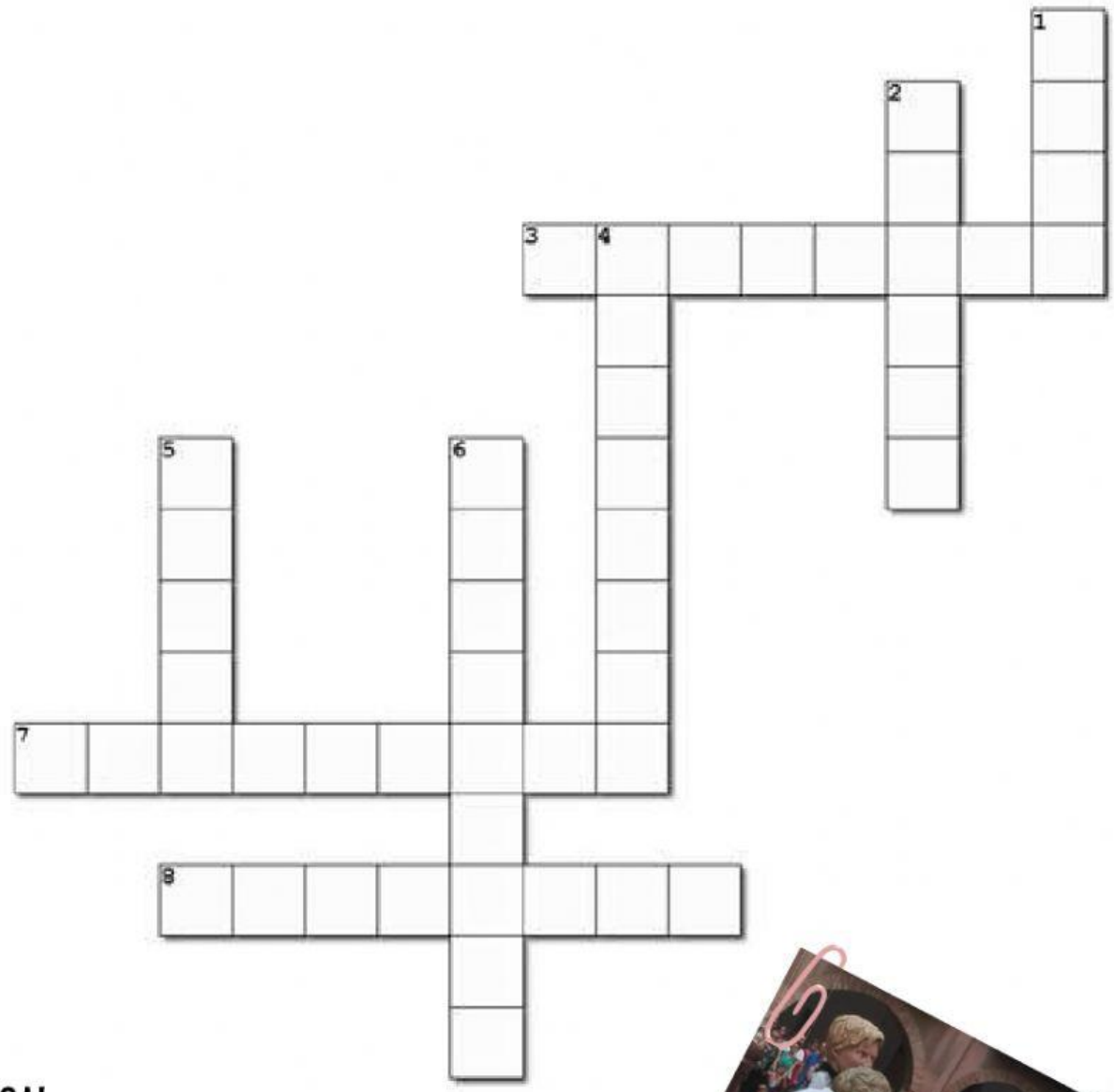

BEPETA DE CAL MANETES
Va morir el 7 de setembre de 2013 a l'edat de 80 anys

LIVEWORKSHEETS

MOTS ENCREUATS

Ara que ja has descobert qui són els caparrons, sabries contestar aquests mots encreuats?

VERTICAL

1. Recipient on es van introduir les paperetes.
2. Artista que va construir els caparrons.
4. Edifici de la plaça on es va fer la presentació.
5. Persona molt interessada pels llibres i el futbol.
6. Era l'agutzil del poble.

HORITZONTAL

3. Establiment on podíem trobar la Bepeta.
7. Ofici de l'Angelina.
8. Associació d'Agramunt que va proposar el projecte dels caparrons.

LIVEWORKSHEETS

SOPA DE LLETRES

Les paraules següents s'han amagat en aquesta sopa de lletres! Les podràs trobar?

Victorino
Bepeta
Angelina
Jaume
Caparrons
Agramunt
TradiSió

E P T S N W J M J A U M E U E C V N
A H H S R Y P K I N N S X E D K I K
C E T U Y R A P U F B K P D L M C I
S A I X V D P P G W L C Z U G D T E
T V P Z M Z F C W E T O P O Y M O N
Y Z F A A K C I O I S J G M X P R Q
Z M X Z R I R R Z S C P A N L G I Z
T L T W W R C J G G P D G Y G L N S
H T R G R O O K A G R A M U N T O P
Z R A F P B C N S L U W T R M F B G
N F D M M S X O S N Q A U G W K E M
Y Q I E W E I G J K D G O S H Q P L
S D S K Q M N B M P H B Z L J L E I
L N I A M V G A N G E L I N A R T Q
I S O J B E O O G W E S E L B G A M

LIVEWORKSHEETS

Relaciona cada caparró amb el seu nom i el seu ofici

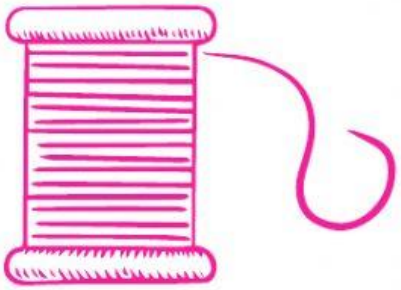
L'Angelina Comadrona

Lo Victorino

Bepeta de Cal manetes

Lo Jaume Anyego

LIVEWORKSHEETS

Copia o arrossega cada frase amb el seu caparró

Ja li veig el capet!

Quin partidàs ahir, eh!

Que maco que et queda això!

Por orden del señor alcalde...

LIVEWORKSHEETS

Ordena les lletres per trobar el nom del caparró

_ _ _ _ _ _

PEBEAT

_ _ _ _ _ _ _ _ _

TIRIONCOV

_ _ _ _ _ _

UMAJE

_ _ _ _ _ _ _ _ _

NELIGANA

LIVEWORKSHEETS